Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: /

Cím: Egy óra az ékszerbörzén

Forrás: Az Est

Bp (Hely) | 1919 X. 16 (Idő) | (Köt. v. füz.) | (Oldal)

Osztályozás

Tárgy 671

Hely

Idő "1919"

Személy

Helyszám

Budapest főváros házinyomdája 1919.

Egy óra az ékszerbörzén

— Az Est tudósitójától —

Az ékszerbörze ma is ott van változatlanul, a hol azelőtt volt: a Quarnero-kávéházban, a Károly-körut és a Wesselényi-utca sarkán. De átnyulik a kapcsolt részekre is: a szemben lévő Splendid-kávéházba, a közeli rituális traktériákba, azután az egyik dohány-utcai emeletes házba, a hol azonban már a komoly, tekintélyes ékszerkereskedők tartanak klubot. Ékszerbörze van még e tájon az utcasarkokon, az udvarokon, a töméntelen apró ékszerész- és órásboltban, egy üvöltő és csereberélő Klondyke az egész, egy ideszakadt Kimberley, mely azonban tulnyomóan német és jiddissel zsargonban beszél.

Déltájban törekedtünk a Quarneróhoz, melynek kopott ajtaja előtt akkor már százával lökdösődtek és alkudoztak az emberek. A kereskedés szabadon folyik itt az utcán és más élénk forgalmu helyektől mindössze abban különbözik, hogy az emberek egy része müszerekkel van ellátva. Élénk áll egy hordárkülsejü fiatalember, hogy megtudja, mit akarunk venni vagy eladni és mi ijedten hőkölünk vissza. A tesz a márványasztalra. Benyul nedves októberi ködben ugy tetszik, hogy a mitológiai Cyklops nereszti reánk egyetlen nagy szemét. Csak aztán veszszük észre, hogy a fiatalember jobb szemére az a tokba illesztett nagyitó van föltéve, melylyel az órások dolgoznak és hogy ez itt a helyi divat, láruléka, mert ezzel van fölszerelve minden második ember. Vannak aztán a ki az igazság istenasszonyát jelképezi, apró, libegő mérleggel jár a tömegben, másoknak valami finom hosszmérték, vagy ezüst csiptető van a kezükben. Belül a kávéház mindegyik ablakát emberek foglalják el, a kik azonvannak, hogy drágaköveket, többnyire apró brilliánsszemeket forditsanak a nap felé, mely most valahol a Gellérthegy mögött bujkál és az ujjak között megvillan a brilliáns szikrája.

A kávéház zsufolt, szellőzetlen és rossz szagu. Egy fekete szemü leány, a ki a kasszában ül, azt mondja nekünk:

— Sablon az egész. Tessék elhinni, sablon. Veszneк és adnak, ez igy megy reggeltől estig.

— Milyen kopott emberek!

— Csak kivülről — mondja kisasszony méla sóhajtással. Anök zsebeik aranynyal és drágakövelvannak kibélelve.

Egy alacsony, köpcös ember lép mellénk. Belenyul a nadrágja egyik zsebébe és két aranyórát egyanoda, kimarkol még két órát, egy karkötőt, egy aranyláncot, a tizezres... Most a bal nadrágzsebét üriti ki. Egy komoly embertől, a ki csak aztán egyéb zsebeket. Egész ékszerkirakat tornyosul már előttünk és valami kurrogó hangon, melya torok mélyéről jön és a melyet nehezen értünk meg, megindul a vásár. De igy licitálnak, alkudoznak, lármáznak és pörlekednek a többi asztaloknál is, mindenütt arany és gyémánt ömlik a zsebekből, táskákból, boritékokból, száz és száz hadonászó kéz mindegyike ékszert mutat: órát, gyürüt, nyakláncot, fölbevalót, öreg diadémot, többnyire azonban köznapi ékszertárgyat. Egy fiatal óriás a mellénye felső zsebéből aszpirinporokat vesz ki. Szétnyitja a kis papirszeleteket és orvosság helyett brilliánsszemek vannak bennük. Szakállas galiciai kezd alkudozni rájuk, a darabokat vizsgálja, törölgeti, a nap felé forditja. A sarokban egy nagyfejü, vastagnyaku kereskedő tart törzsasztalt; két segéddel dolgozik. Ha nem csalódunk, ő a Rothschild itt, mert a tekintélyes szemmel látható. Vesz és elad: aranypénzt, tört aranyat, ékszert, követ és egész tömeg ügymegőrjitsék az idegent, a kinek ezzel a nagyhatalommal dolga akad. A nagy kavarodáson öt percenként áttör egy bosszulábu, szakállas fiatalember és belekiált a káposító hangzavarba:

— Ezrest váltok, urak, kérem, postára, jó fehérre, szovietre, hat ismét gazdát cserélt annyi érték spénz, a melynek összegével a háboru előtt legfeljebb nagybankok mérlegében és a magyar állam költségvetésében találkoztunk.

Este, mikor már a levert nagyváros sötétsége borult reánk, ismét az ékszerbörze táján volt dolgunk. Benn még mindig százával dolgoztak az egyszemü emberek és a vastag cigarettafüstön át is aranyak csillogtak és szikráztak a foglalás nélküli brilliánsok. Elmult egy nap és ha nem csalódunk, e rosszul öltözött, értelmetlenül gajdoló emberek között